

Raadsvoorstel

Onderwerp	Aanvraag vangnetuitkering 2024 Participatiewet
Datum beeldvormende raadsbijeenkomst	18 juni 2025
Datum raadsvergadering	2 juli 2025
Zaaknummer	37977-2025:198907
Steller	Anne-Wil Hak
Portefeuillehouder(s)	Ger Klein
Medeverantwoordelijke(n)	Dave Meijer

Eerdere besluitvorming en/ of vastgesteld beleid	Eerder Raadsbesluit BUIG-vangnet 2018, behandeld in Raadvergadering van 17 juni 2019. Onder zaaknummer 17599-2019.
Voorgesteld raadsbesluit	De raad besluit: In te stemmen met de verklaring aanvraag vangnetuitkering Participatiewet 2024 van het college.
Samenvatting	De gemeente Oldambt heeft te maken met een fors tekort op het BUIG-budget. Dit tekort is de afgelopen jaren aanzienlijk toegenomen, van € 602.598 in 2021 tot € 2.819.949 in 2024; een toename van 367,97%. Gemeenten moeten eventuele tekorten op de BUIG in principe zelf opvangen. Voor grote(re) tekorten op het BUIG budget kunnen gemeenten financiële compensatie aanvragen via de vangnetuitkering Participatiewet cf. artikel 74 van de Participatiewet. Hierbij geldt een eigen risico, een getrapte vergoeding en worden er voorwaarden gesteld aan de toewijzing van de vangnetuitkering. De gemeente Oldambt komt voor 2024 in aanmerking voor een vangnetuitkering ter hoogte van € 748.044.
Bijlage(n)	1. Aanvraagformulier Participatiewet over 2024 2. Analyse BUIG 2025
AVG	ja

TOELICHTING

Inleiding

De gemeente Oldambt verleent bijstand aan inwoners die langdurig over onvoldoende middelen beschikken om in noodzakelijke kosten voor levensonderhoud te voorzien. Daarnaast begeleidt de gemeente inwoners in de bijstand (terug) naar werk of andere vormen van participatie. Deze verantwoordelijkheden liggen vast in de Participatiewet, IOAW (Inkomensondersteuning arbeidsongeschikte werknemers), de IOAZ (Inkomensondersteuning arbeidsongeschikte zelfstandigen) en de Bbz (Besluit bijstandsverlening zelfstandigen levensonderhoud).

Financiën

De gemeente Oldambt ontvangt twee budgetten voor de bekostiging van deze taken. Voor de financiering van de uitkeringen ontvangt de gemeente Oldambt een gebundelde uitkering van de Rijksoverheid: de Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten (BUIG). Voor de begeleiding naar werk of andere vormen van participatie ontvangt de gemeente Oldambt het participatiebudget.

In Oldambt zijn de kosten voor de uitkeringsregelingen al jaren hoger dan het ontvangen BUIG-budget. Dit tekort is de afgelopen jaren flink toegenomen. Het gevolg: een fors tekort op het BUIG-budget.

Gemeente Oldambt kampt sinds 2022 met een tekort op het BUIG-budget. Dit tekort in 2024 was € 2.819.949. Dit bedrag is als volgt berekend:

Netto lasten BUIG budget 2024	€ 23.538.999
Definitief BUIG budget 2024	€ 20.719.050
Tekort op BUIG budget 2024	€ 2.819.949
Tekort in % t.o.v. het BUIG-budget	13,61%

Hiermee voldoet de gemeente Oldambt aan de eerste geldende voorwaarden van de vangnetuitkering, namelijk: 'over 2024 moet sprake zijn van een tekort dat meer bedraagt dan 7,5% van de definitief over dat jaar toegekende gebundelde uitkering als bedoeld in artikel 69 Participatiewet'.

Daarnaast voldoet de gemeente Oldambt ook aan de tweede voorwaarde: 'over 2022, 2023 en 2024 moet sprake zijn van een gecumuleerd tekort dat meer bedraagt dan 7,5%, berekend over alleen de definitief over 2023 toegekende gebundelde uitkering als bedoeld in artikel 69 Participatiewet'. Dit blijkt uit onderstaande berekening:

Definitief BUIG budget 2024	€ 20.719.050
Resultaat 2022	€ - 769.480
Resultaat 2023	€ - 1.398.350
Resultaat 2024	€ - 2.819.949
Tekort 2022 t/m 2024	€ - 4.987.779
Tekort 2022 t/m 2024 in % t.o.v. het BUIG-budget 2024	24,07 %

Tekortdeel t.o.v. het BUIG-budget	Deel van het tekort	Waarvan vergoed:	Totale vergoeding
0% - 7,5%	€ 1.553.929	0%	
7,5% - 12,5%	€ 1.035.953	50%	€ 517.976
Meer dan 12,5%	€ 230.068	100%	€ 230.068
Omvang vangnetuitkering			€ 748.044

De gemeenten met een tekort op het BUIG-budget komen in aanmerking voor de vangnetuitkering Participatiewet over 2024. Om in aanmerking te komen, moet de gemeente voldoen aan een aantal voorwaarden. Zo moet het college de oorzaken van het tekort verklaren en toelichten welke maatregelen zijn getroffen om tot tekortreductie te komen.

Analyse BUIG 2025

Voor het in kaart brengen van de redenen van het tekort lieten we de afgelopen periode een analyse van het tekort op de BUIG uitvoeren. Resultaat is bijgevoegd analyserapport. Dit analyserapport bevat ook een overzicht met mogelijke maatregelen voor 2025 en verder om tot tekortreductie te komen. Door inzicht te krijgen in de structurele problemen, zoals het hoge BUIG-volume en de complexiteit van de doelgroep, kunnen we gerichte maatregelen nemen die bijdragen aan een duurzame oplossing. Dit omvat het verbeteren van de uitstroom naar werk, het verminderen van de instroom en herinstroom, en het verkorten van de verblijfsduur in de uitkering.

Motivatie

1.1 Met deze verklaring geeft de gemeente Oldambt invulling aan de voorwaarden voor het aanvragen van een vangnetuitkering Participatiewet.

Het college meent te voldoen aan de financiële en procedurele voorwaarden zoals bedoeld in artikel 74 van de Participatiewet en artikel 10 van het Besluit Participatiewet om over 2024 in aanmerking te komen voor de Vangnetuitkering. Met bijgevoegd aanvraagformulieren dienen we een verzoek in bij het ministerie.

1.2 Met dit voorstel stemt de gemeenteraad in met de juistheid van de verklaring van het college.

In artikel 10 lid 1, onderdeel d, Participatiewet staat dat de verklaring van het college de instemming van de gemeenteraad moet hebben. De instemming heeft uitsluitend betrekking op de juistheid van de verklaring. De instemming heeft geen betrekking op het inhoudelijk oordeel dat de gemeenteraad eventueel uitsprekt over de maatregelen van het college. De instemming is pas geldig indien de verklaring aan de raad is aangeboden in de vorm van het door de minister vastgestelde aanvraagformulier.

Betrokkenheid (externe) partners

n.v.t.

Consequenties

1.1 De aanvraag vangnetuitkering moet nog worden goedgekeurd.

De onafhankelijke Toetsingscommissie vangnet Participatiewet beoordeelt of de gemeente aan alle voorwaarden voldoet om in aanmerking te komen voor een vangnetuitkering. De verwachting is dat de aanvraag voldoet aan de voorwaarden en daarmee wordt goedgekeurd.

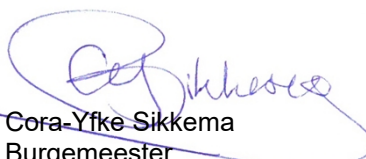
Vervolg

Na instemming door de gemeenteraad kan de aanvraag bij de Toetsingscommissie vangnet Participatiewet van het Ministerie van SZW worden ingediend namens het college van burgemeester en wethouders, ondertekend door de burgemeester en de secretaris. De instemming van de gemeenteraad dient te worden ondertekend door de griffier en de voorzitter van de gemeenteraad.

Winschoten, 27 mei 2025

Burgemeester en wethouders van de gemeente Oldambt,

Berlinda Aukema
Secretaris

Cora-Yfke Sikkema
Burgemeester

Datum raadsvergadering 2 juli 2025	Agendapunt	Zaaknummer 37977-2025:198907
Onderwerp Aanvraag vangnetuitkering 2024 Participatiewet		

De raad van de gemeente Oldambt,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 27 mei 2025 en gelet op artikel 74 lid 1 participatiewet en artikel 10, lid 1 onder d van het besluit Participatiewet

Besluit

In te stemmen met de verklaring aanvraag vangnetuitkering Participatiewet 2024 van het college.

Winschoten, 2 juli 2025

De raad van de gemeente Oldambt,

Jelte van der Meer
Griffier

Cora-Yfke Sikkema
Voorzitter